

Łączenie rodzin pszczelich

Kurs pszczelarski – Miętne

Sesja wiosenna

17-19 marca 2017

inż. Piotr Nowotnik

nowotnik.piotr@wp.pl

Czym jest łączenie rodzin?

- Mechanizm łączenia rodzin polega na **wyjęciu ramek** z obsiadającymi je pszczołami (ze słabą rodziną) i **dołączeniu** ich (lub strząśnięciu samych pszczoł) do rodziny mocniejszej (liczebniejszej) po wcześniejszym rozpyleniu środka zapachowego celem **zrównania** i wytłumienia zapachu feromonów i wcześniejszej likwidacji królowej ze słabszej rodziny
- Nigdy nie dołącza się (nie przenosi się) rodziny mocnej do słabszej
- **Nie łączy się** nigdy rodziny chorej ze zdrową lub chorej z chorą

Dlaczego należy łączyć?

- Decyzja o łączeniu rodzin podejmowana jest w sytuacji kiedy pszczelarz na podstawie własnych obserwacji stwierdza, że dana rodzina pszczela jest **niezdolna do samodzielnego utrzymania się i przetrwania**. Stan ten wywołany jest długotrwałym **brakiem lub strutowieniem matki, osłabieniem po przebytej chorobie, małą liczebnością pszczół, wyrabowaniem rodziny bądź złym stanem technicznym ula**

Co jeśli nie połączę?

- Niepołączenie (niezlikwidowanie) słabej rodziny (w tym bez matecznej) spowoduje jej całkowite osypanie się, rabunki lub rozwój infekcji
- Zabieg łączenia jest ostatnią deską ratunku dla gasnącej rodziny, kiedy wszystkie inne sposoby (*karmienie, ocieplanie, zasilanie czerwiem krytym*) jej wzmocnienia nie przynoszą rezultatu

Kiedy na pewno muszę połączyć?

Przed zimowłą jeżeli rodzina zajmuje:

- mniej niż 9-10 ramek wielkopolskich
- mniej niż 6-7 ramek Dadanta-Blatta
- mniej niż 6-7 ramek warszawskich poszerzanych lub zwykłych

Czy można łączyć rodziny w obecności dwóch matek?

- Nie można, należy wpierw zlikwidować matkę ze słabszej rodziny czyli osierocić rój, który będzie dołączany do słabszej kolonii. Odczekać 6 godzin
- W przeciwnym razie dojdzie do ścinania się pszczół z dwóch różnych rodzin, dojdzie do osłabienia tych pni

Kiedy wykonać zabieg łączenia?

- W czasie trwania przygotowań do zimy, kiedy pszczelarz stwierdza, że: rodzina nie zdąży nagromadzić zapasów (przerobić syropu) a matka może nie zapewnić zimowego pokolenia, stąd pszczelarz woli dla pewności połączyć rodzinę
- Gdy jest późno w okresie jesiennym po niewiadomej stracie matki
- Wiosną gdy z jakiegoś powodu w rodzinie nie ma matki
- Minimum +12 st. C. w cieniu

Przygotuj się!

- Olejek eteryczny zapachowy np.: miętowy, melisowy, pomarańczowy, każdy inny dowolny lub ostudzony napar herbaciany przygotowany w spryskiwaczu z np.: mięty, melisy, rumianku itp. bądź preparat Apiarom (mieszanka wonnych estrów)
- Gazeta (2 duże arkusze)
- Dłuto
- Podkurzacz
- Zmiotka
- Chwytnak do ramek
- Asystent/Asystentka!

I wariant łączenia

- Matki nie ma od dłuższego czasu, nie ma czerwiu – od razu wykonujemy zabieg łączenia

II wariant łączenia

- Matka jest ale w ulu znajduje się malutko czerwia – matkę likwidujemy, ramki z czerwiem otwartym przenosimy do innej rodziny bez pszczół lub dajemy do przetopienia czy spalenia, po 6 godzinach wykonujemy zabieg łączenia, ramki z czerwiem zamkniętym można przenieść do nowego ula

III wariant łączenia

- W ulu jest pokaźna ilość czerwia wraz z matką – matkę zabieramy, po 6 godzinach od osierocenia przekładamy ramki z pszczołami oraz czerwiem ale tylko zamkniętym, czerw otwarty przenosimy do innych rodzin

IV wariant

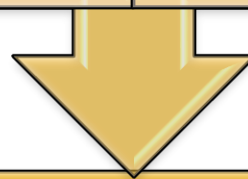
- W ulu jest pokaźna ilość czerwia wraz z matką – matkę likwidujemy, wszystkie ramki z czerwiem przekładamy do innych rodzin, po 6 godzinach od osierocenia wykonujemy zabieg łączenia

Instrukcja dla uli leżaków

Otwórz ule i wpuść kilkanaście kłębów dymu z podkurzacza

Rodzinę silną dosuń do prawej strony, oddziel koniec gniazda zatworem

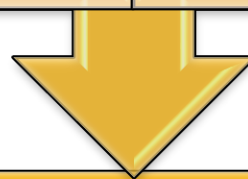
Wyjmij ramki ze słabszą rodziną i wstaw za zatwór do silnej rodziny

Spryskaj obficie obie części aromatem

Pszczoły, które zostały w starym ulu wymieć i na szufelce przenieś do nowego ula

Wyjmij zatwór ze środka

Dosuń ramki ze słabszą rodziną do prawej strony

Zmieć pszczoły z góry ramek, połóż ocieplenie i zamknij ul

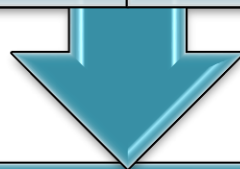
Stary ul nakryj mokrym prześcieradłem, obróć o 180 st. zatkaj wylot oraz wynieś z pasieczyska

Instrukcja dla uli korpusowych

Zapuć kilkanaście kłębów dymu do obu uli

Korpus z silną rodziną – rodnię przestaw na dół na samą dennicę

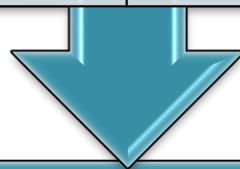
Na ten korpus połóż 2 arkusze gazety po czym spryskaj ją wodą lub aromatem. Dłutem wykonaj kilkanaście otworów

Korpus ze słabszą i osieroconą rodziną postaw na korpus nakryty gazetą

Następnie miodnię lub nadstawkę połóż na korpus ze słabszą rodziną

Spryskaj korpus ze słabszą rodziną aromatem

Położ ocieplenie i zamknij daszek

Po kilku godzinach pszczoły będą wynosić strzępki gazety przez wylot

Elementy składowe poprzedniego ula nakryj moką płachtą lub wynieś do magazynu

Oznaki

- Jak pszczoły zaczną wynosić strzępki gazety przed ul oznaczać to będzie sukces. Nazajutrz można wyjąć resztki gazety

Praktyczne uwagi

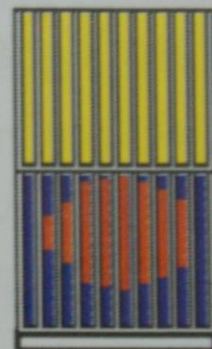
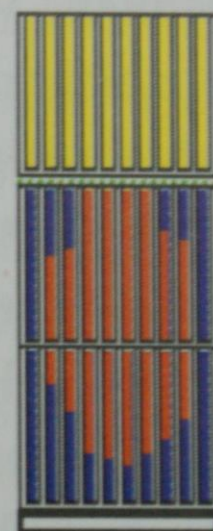
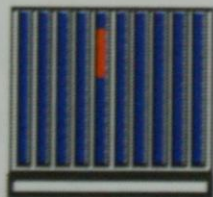
- Czasami pszczelarze nie przekładają słabej rodziny z ramkami, tylko strząsają same pszczoły do nowego ula
- Warto wiedzieć, że rodzina już po 4-6 godzinach od zabrania matki traci zapach feromonu matecznego i zmniejsza się ryzyko jej ścięcia

Krata odgradowa na krolowa

Gniazdo jak widac przed i po zlaczeniu rodziny nie spowodowalo oslabienia rodziny wiekszej. Polaczenie powoduje szybszy rozwoj obu rodzin.

Rozlaczamy rodziny i dajemy nadstawki na miod.

Stan dwoch rodzin. jedna zimowala na dwoch pietrach, druga na jednym pietrze i jest bardzo slaba. Laczmy je razem dajac kraty. Robimy to wszystko na koniec lutego.

Stan obu rodzin po 4-5 tygodniach. Proszę dokładnie obserwować poszczególne kolory. Żółty to miod, czerwony to czerw, niebieski to ramka pracy.

Dziękuję za uwagę

Fot. Piotr Nowotnik

Piotr Nowotnik